

Naše noviny

Bílá Lhota • Červená Lhota • Hrabí • Hradečná • Měník • Pateřín • Řimice

JARO 2018 • ROČNÍK 14 • ČÍSLO 55 • VYDÁVÁ OBEC BÍLÁ LHOTA • E-MAIL: OBEC@BILALHOTA.CZ

Periodický tisk obce Bílá Lhota

28. BŘEZNA

Čtvrtletník

Naši jubilanti

... za období leden–březen 2018

Kráčmarová Milada – Řimice
Hájíčková Františka – Červená Lhota
Jakešová Eva – Bílá Lhota
Šimčíková Jana – Řimice
Čep Luboš – Řimice
Jonášová Jaromíra – Měník
Šrajer Stanislav – Bílá Lhota
Linet Josef – Pateřín
Petřík Vladimír – Řimice
Vaněk Bořivoj – Pateřín
Krupičková Miluška – Červená Lhota

Hošek Jan – Hrabí
Křšková Marie – Řimice
Valouchová Milada – Hrabí
Lahulek Jaromír – Hradečná
Vrbíček Jan – Řimice
Vaňák Miloslav – Hradečná
Nevrlá Jarmila – Řimice
Huličný Stanislav – Bílá Lhota
Vlčková Jaroslava – Řimice
Procházková Vlasta – Hradečná
Kocián Antonín – Hradečná

**Jubilantům ze srdce gratulujeme a přejeme hodně zdraví,
pohody a optimismu do dalších let.**

Během dubna 2018 si mohou rodiče dětí vyzvednout v Mateřské škole Bílá Lhota žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání od 1.9.2018. Po vyplnění ji nechají potvrdit u dětského lékaře a v době od 2. do 16.5.2018 odevzdají zpět v mateřské škole (MŠ je v provozu každý pracovní den od 6.15 do 16.15 hodin).

Rozhodný den (den, kdy ředitelka MŠ Bílá Lhota dle platných kritérií rozhodne v přijímacím řízení o přijetí nebo nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání od 1.9.2018) je stanoven na čtvrtek 17.5.2018. V 15.00 hodin bude na dveřích MŠ a na internetových stránkách zveřejněn seznam přijatých dětí. Všichni žadatelé obdrží správné rozhodnutí nejpozději do středy 23.5.2018. Kritéria k přijímání dětí jsou uveřejněna na internetových stránkách MŠ a na nástěnce při vstupu do budovy.

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU V ROCE 2018

21. dubna 2018

15. září 2018

SVOZ PLASTŮ V ROCE 2018:

2. 1. 2018	28. 1. 2018	25. 2. 2018
25. 3. 2018	22. 4. 2018	20. 5. 2018
17. 6. 2018	15. 7. 2018	12. 8. 2018
9. 9. 2018	7. 10. 2018	4. 11. 2018
	2. 12. 2018	30. 12. 2018

SVOZ PAPÍRU V ROCE 2018:

17. 1. 2018	14. 2. 2018	14. 3. 2018
11. 4. 2018	9. 5. 2018	6. 6. 2018
4. 7. 2018	1. 8. 2018	29. 8. 2018
26. 9. 2018	24. 10. 2018	21. 11. 2018
19. 12. 2018		

Dne 13. 4. 2018 v 18.00 v KD Bílá Lhota
zahrají ochotníci z Loštic divadelní komedii
„NÍZKOTUČNÝ ŽIVOT“

Mateřské centrum Bílá Lhota

Mateřské centrum pro maminky a děti je otevřené každé úterý od 9:00 - 12:00 hod v obřadní síni OÚ Bílá Lhota.

RECEPTY

Nejlepší Velikonoční beránek:

vláčný
z tvarohového těsta

Suroviny:

250 g másla, 250 g cukru krupice, 250 g netučného tvarohu, 250 g polohrubé mouky, 3 ks vejce, půl pytlíku prášku do pečiva, 50 g vlašských jader, citronová kůra.

Postup:

Máslo a tvaroh dobře utřeme s vejci a cukrem. Do směsi přidáme prosátou mouku, prášek do pečiva, ořechová jádra a citronovou kůru. Formu na beránka vymažeme tukem a vysypeme moukou. Následně formu naplníme připraveným těstem a přiklopíme. Beránka pečeme ve vyhřáté troubě asi pětadvacet minut. Ihned po vyjmutí z trouby beránka vyklopíme, bohatě pocukrujeme a ozdobíme mašlí.

SDH Hrabí pořádá v sobotu

28. dubna 2018

TRADIČNÍ SLET ČARODĚJNIC

Již XV. slet se uskuteční v Hrabí „Pod ořechem“

Začátek ve 14:00 hod.

K tanci a poslechu vám
bude hrát HAPPY END.

ZŠ Bílá Lhota – co se u nás děje

Jako každý rok, je i nyní čas na shrnutí činností v naší škole během prvního pololetí.

K běžným školním činnostem už tradičně přidáváme nadstandardní aktivity, které jsou na jedné straně organizačně i administrativně náročné, na druhé straně však nabízejí našim žákům, učitelům i veřejnosti možnosti, které každá škola nenabízí.

V rámci projektu **Erasmus+** se uskutečnily dvě tzv. mobility (výjezdy do zahraničí). První byla třídní pracovní schůzka ve francouzském městě Toulon, které se v říjnu zúčastnili dva naši učitelé a pak na přelomu listopadu a prosince vycestovali tři žáci a dva učitelé na týdenní výjezd do Aarbergenu v Německu. V květnu naopak bude naše škola hostit 8 zahraničních kolegů na pracovní schůzce v České republice. Věříme, že se setkání vydaří.

Další aktivitou, která se již naplno rozběhla je účast na celorepublikovém projektu **Laborky.cz**, ve kterém jsme jedním z partnerů Gymnázia Václava Třebízského ve Slaném (momentálně 28 škol, pouze 2 z každého kraje). Mimochodem právě tato škola realizuje v rámci Laborek veškeré pokusy v pořadu České televize „Zázraky přírody“. Naše škola je tzv. Centrem kolegiální podpory. Každý měsíc se u nás realizuje projektové odpoledne, kterého se mohou zúčastnit okolní školy a kde jsou prováděny zajímavé pokusy, do kterých jsou zapojeni žáci. Jedná se o badatelský způsob výuky, kdy si žáci sami mohou vyzkoušet fyzikální a chemické jevy v praxi. Dalším přínosem pro naši školu je vybavení robotickými Lego stavebnicemi a fyzikálními čidly propojenými s tablety a počítači. Úspěšně jsme také zahájili realizaci projektu s pracovní názvem **Šablony pro ZŠ**, v rámci kterého probíhá Klub zábavné logiky a doučování žáků

ohrožených školním neúspěchem napříč třídami. Učitelé naší školy pak absolvují školení v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, inkluze a cizích jazyků.

Ale ve škole se nevěnujeme pouze projektům, samozřejmě, že stěžejní náplní je výuka. Díky nadšení žáků a ochotě učitelů však proběhly také již tradiční akce, jako je Martinské (po)svícení a Vánoční zpívání. Svým vystoupením jsme také obohatili Adventní slavnost v Bílé Lhotě. Žáci se účastní sportovních i vědomostních soutěží, všichni měli možnost navštívit Moravské divadlo v Olomouci.

Na začátku února proběhl lyžařský kurz pro žáky 7. ročníku. Jako již tradičně, tak i letos jsme zavítali do Stříbrnic u Starého Města pod Kralickým Sněžníkem. Stejně jako v minulých letech realizujeme lyžařský kurz se ZŠ Náklo a díky velmi dobrým zkušenostem v tom chceme i nadále pokračovat. Letos nám vyšlo nádherně počasí s dostatkem sněhu, mrazem i sněžením. Z naší školy se zúčastnilo 8 žáků, z toho někteří úplní začátečníci. Díky perfektně upravené sjezdovce a také protože jsme na ní lyžovali celý týden téměř sami, jsme za chvíli jezdili jako Ester Ledecká.

Poslední událost, kterou bych rád zmínil, je školní ples. Koncem února proběhl již 24. ročník této společenské události. Pořadatelem plesu je tradičně Spolek rodičů. Organizace je velmi náročná, a touto cestou bych chtěl všem, kteří se na pořádání plesu jakkoliv podíleli (rodiče, učitelé, sponzoři a další) poděkovat. Z mého pohledu se letošní ples velmi vydařil a nemalá částka získaná do pokladny Spolku rodičů bude opět sloužit pouze pro potřeby žáků, ať už formou učebních pomůcek, pracovních sešitů či úhrady cestovních nákladů na soutěže či do divadel. Věřím, že se příští rok opět setkáme, třeba i ve větším počtu.

Přeji Vám všem krásné jarní měsíce a nám zachování Vaší přízně .

Za ZŠ Bílá Lhota: Radek Pospíšil, ředitel školy

Četnická stanice v Bílé Lhotě - část první

Dovolte mi v našem obecním zpravodaji zevrubně představit a přiblížit Vám fungování a činnost četnictva jako bezpečnostního sboru v letech 1893 - 1949 v naší obci Bílá Lhota ...

Vznik četnictva a Četnické stanice v Bílé Lhotě ...

Bezpečnostní a policejní systém v první polovině 19. století v malých městech a na venkově vykonávaly vrchnostenské úřady, tedy velkostatky a to za pomoci drábů, myslivců, hajných, ponocných a zejména rychtářů v jednotlivých obcích. Zejména pro nedokonalost tohoto systému bylo v roce 1850 na území celého Rakouska Uherska zřízeno četnictvo jako jednotný vojensky organizovaný sbor s úkolem zajišťování bezpečnostní služby. Organizace četnictva se postupně vyvíjela, přičemž v roce 1873 fungovalo Zemské četnické velitelství v Brně pro Moravu, jehož působnost byla rozdělena mezi menších okresní velitelství četnictva v sídlech tehdejších politických okresů. Logicky tak jedno z okresních četnických velitelství bylo i v Litovli, v jehož působnosti byly zřízeny první výkonné četnické stanice v Litovli, Uničově a Konici. Postupem času se jejich počet rozšiřoval z měst do obcí, až se dostal do podoby v níž byl při vzniku Československé republiky. Tehdy v působnosti Okresního četnického velitelství v Litovli v našem okolí fungovaly četnické stanice Litovel, Unčovice, Vilémov, Bílá Lhota, Bouzov, Konice, Brodek u Konice, Přemyslovice a Bohuslavice.

Četnická stanice v obci Bílá Lhota byla zřízena k 1. březnu 1893 a svoje prvé působíště našla na gruntu čís. 2. Již zakrátko ke dni 26. června 1897 je přeložena na tehdejší čís. 4 a na svoje „definitivní“ místo byla přestěhována ke dni 20. června 1909 a to do domku čís. 55, kde setrvala a fungovala až do ukončení její činnosti 1. července 1949. Od svého zřízení v roce 1893 až do doby, kdy po vzniku samostatného Československa docházelo v četnictvu k organizačním změnám, se jednalo o stanici „jednomužovou“. Právě v roce 1919 byla rozšířena o jednoho a v roce 1921 o dalšího muže. Tehdy se z ní stala stanice „třímužová“ - o síle tří kmenově vedených četníků.

Prvním četníkem na „jednomužové“ stanici a současně velitelem byl titulární závodčí Josef Šlěz. Takto se za doby rakouské monarchie postupně na naší stanici v Bílé Lhotě vystřídalo 8 velitelů a současně i četníků. Posledním velitelem a četníkem rakousko-uherským a současně i prvním československým byl Jan Cabejšek. Právě za jeho velení počalo zvyšování stavu mužstva na stanicích po rozpadu monarchie v rámci československé reorganizace. Prvními podřízenými četníky velitele Jana Cabejška se tak stali František Skácel v roce 1919 a Josef Petruský v roce 1921, oba v hodnosti četník na zkoušku. V průběhu dalších let se však na stanici vystřídalo spousta dalších četníků a docházelo i ke změně na postu velení stanice, ale ať na nikoho nezapomeneme, zde je výčet velitelů četnické stanice Bílá Lhota: titulární závodčí Josef Šlěz (1893-1897), Eduard Konečný (1897-1898), František Urbánek (1898), Ernest Říček (1898), Josef Štampera (1899-1903), Ladislav Jurán (1903-1904), Antonín Urban (1904-1906), Jan Cabejšek (1907-1922), vrchní strážmíři Jan Folk (1922-1925), František Příkryl (1925-1936), František Šlemín (1936-1943), Ondřej Baštař (1943-1948) a praporčík Antonín Bábek (1948-1949).

Následuje výčet podřízeného mužstva, jež se za celou dobu vystřídalo ve službě na četnické stanici Bílá Lhota v průběhu třiceti let, tentokrát bez hodností a doby : František Skácel, Josef Petruský, Alois Bálek, Benedikt Vaněk, Jan Cabejšek, Karel Kocman, Alois Tešárek, Jan Bajer, Josef Hamerník, Hubert Navrátil, Jan Zeman, Josef Suchý, Josef Švejda, Martin Gargoš, Karel Laiter, Karel Valenta, Ondřej Krumpolc, Karel Čílek, František Zalesák, Alois Sec, Jindřich Kovář, Ladislav Havránek, František Havlík, Alois Pešák, Jindřich Kořený, František Lacina, Josef Rabenseifner, Bohumír Vydržel, Antonín Skyva, Josef Hrabčík, František Navrátil, Oldřich Kutálek, Václav Moravec, Josef Šmíd, Vlastimil Procházka, František Nečas, Jindřich Vyhřídál, Miloslav Svozil, Tomáš Havlín, Karel Pohl, Josef Hrabčík, Eduard Kvapil, František Vrtílek a František Zatloukal.

Na stanici s kmenovým stavem tří mužů v průběhu let dle aktuální bezpečnostní potřeby té které doby sloužilo více mužů. Tato zvýšená potřeba mužů byla dána zejména na sklonku třicátých let v souvislosti s politickou a bezpečnostní situací v Evropě, v roce 1938 v souvislosti s obsazením Sudet a s tím, že se četnická stanice v Bílé Lhotě stala stanicí pohraniční a bylo třeba více sil ke střežení hranice i pasové kontrole.

Co se týče hodností a hodnostního označení, docházelo v průběhu let k jeho podstatným změnám, zde jen několik málo informací k základním hodnostem četníků sloužících na stanici. Za rakouského c.k. četnictva mezi základní a nejnižší hodnosti náležela označení - četník /gendarm/, závodčí /führer/ a strážmistr /wachtmeister/. Posléze za první republiky a v dalším období se objevily další hodnosti - četník na zkoušku /pol. anwärter/, praporčík /fähnrich/, později vrchní strážmistr /obwachtmeister/, štábní strážmistr /stwachtmeister/ a další.

Fungování a obecné úkoly četnické stanice ...

Četnická stanice Bílá Lhota jako základní výkonný článek četnictva zajišťovala bezpečnost ve svěřeném obvodu, do něhož tehdy náležely obce **Bílá Lhota, Červená Lhota, Hrabí, Měník, Pateřín, Hradečná, Měrotín, Mladeč, Nové Zámky, Savín a Řimice** i s osadou **Nové Mlýny**. Četníci se nejčastěji potýkali s žebrotou, tuláctvím, krádežemi, ale i násilnými trestnými činy a vraždami, kterých v dané době nebylo zrovna málo. Méně závažné činy a přestupky vyšetřovali přímo četníci na stanici, naopak vyšetřování násilných činů a vražd náleželo do působnosti okresního četnického velitelství v Litovli a soudní komise, přičemž četníci ze stanice v Bílé Lhotě samozřejmě spolupracovali. Zjištěné přestupky a trestné činy byly poté oznamovány Obecnímu úřadu v Bílé Lhotě, Okresnímu úřadu v Litovli nebo Okresnímu soudu v Litovli podle závažnosti a příslušnosti. Od Okresního úřadu v Litovli například přijímala četnická stanice oznámení o konání pořádaných společenských a kulturních akcí s požadavkem na zajištění veřejného pořádku, dále přijímala na vědomí přípisy týkající se zřizování a rušení jednotlivých živností, vyřizovala žádosti ke zjištění okolností života obyvatel například pro vyplacení starobní podpory či podpory

v nezaměstnanosti, žádosti ke zjištění pobytu a další. Stanice dále prováděla úkony pro okresní soud nebo vyřizovala dožádání jiných četnických stanic a to zejména zjišťování výpovědi osob.

Četnickou stanicí v rámci běžné agendy byla rovněž povinně vedena technická data o obvodu stanice včetně jejího náčrtku. Od vzniku samostatné republiky až po zrušení četnické stanice byl veden památník stanice, jenž obsahoval data o zřízení a zrušení stanice, jména velitelů stanice, představených velitelů stanice, jména podřízeného mužstva sloužícího na stanici a v neposlední řadě též záznamy důležitých událostí a řešených závažných případů z obvodu stanice. Byl veden písemný podací protokol, v němž byla číselně evidována přijatá udání, oznámení, vlastní řešené případy, přijaté a řešené žádosti od úřadů a soudů a další. Důležitou pomůckou pro službu byla staniční služební kniha do níž byly pravidelně velitelem stanice zapisovány denní úkoly pro sloužící četníky, jejichž hlavní náplní činností byly především pochůzky v obvodu stanice. Část písemné agendy se dochovala a je uložena ve Státním okresním archivu v Olomouci ve fondu Četnická stanice Bílá Lhota /značka L 2-5, čl. NAD 2767/ a jedná se celkem o 31 úředních knih - památník četnické stanice, dvě staniční služební knihy (16. října 1933 - 15. října 1936, 14. prosince 1939 - 22. listopadu 1941), rejstřík podacího protokolu a 27 knih podacího protokolu vedeného česky i německy.

Jednou z hlavních náplní činnosti sloužících četníků byly nepochybně obchůzky v obvodu stanice. Při obchůzkách byly vyšetřovány zjištěné přestupky a trestné činy, byla vyřizována dožádání a žádosti okresního úřadu a soudu a přitom bylo dohlíženo na dodržování veřejného pořádku. Tyto obchůzky byly konány denně, výhradně pěšky a to za každého ročního období a počasí.

Příkladem 24. ledna 1934 byl velen strážmistr Alois Bálek do pěší obchůzky na trase: Bílá Lhota, Hrabí, les Boří, les Rachava, Pateřín, Hradečná, Měrotín, kamenolom Skalka, nádraží Mladeč, Sladovna Hradečná, hájovna I., kamenolom Třesén, Červená Lhota a to od 4. hodiny ranní do 15. hodiny odpolední s 3 hodinovým odpočinkem. Obchůzku vykonal dle plánu, avšak pro sníh a náledí vrátil se o 1 hodinu později. Takové pěší obchůzky, běžně v jednom muži, za každého ročního období a počasí byly denním chlebem, velitele stanice nevyjímaje. Například velitel stanice vrchní strážmistr František Příkryl vykonal plánovanou pěší obchůzku 21. ledna 1934 na trase: Bílá Lhota, státní silnice, les Třesén, Bočkovy díry, Myslivna, hájovna I., Mladeč, železniční trať, nádraží Mladeč, hájovna II., Sladovna Hradečná, Bílá Lhota. Obchůzka byla plánována od 15. hodiny odpolední do 3. hodiny ranní s 3 hodinovým odpočinkem. Běžné obchůzky byly dvanáctihodinové vyjma zvláštních obchůzek a hlídek, mnohdy plánovaných ve dvou mužích například k vyšetřování oznámených trestných činů, k plánovanému zatčení nebo k číhání na zloděje, kdy namátkou třeba 19. ledna 1934 drželi hlídku vrchní strážmistr František Příkryl a štábní strážmistr Josef Hamerník v lese v Řimicích od 17. hodiny odpolední do 23. hodiny noční k zadržení zloděje dřeva. Co se týče běžných obchůzek do trasy byly zahrnuty všechny obce v obvodu stanice - Bílá Lhota, Čer-

vená Lhota, Hrabí, Měník, Pateřín, Hradečná, Měrotín, Mladeč, Nové Zámky, Savín, Řimice, Nové Mlýny a dále z pohledu tehdejší doby důležitá místa a některé samoty - státní silnice, železniční trať, železniční nádraží Mladeč, Sladovna Hradečná, Pinda, hájovna I. (Měník čp. 38) a hájovna II. (Mladeč čp. 115), Myslivna Mladeč, kamenolom Skalka, kamenolom Třesén, les Třesén, les Rachava, les Boří, les Doubrava, Bočkovy díry a další.

Vybráno z četnického památníku ...

Památník četnické stanice stanice z let 1918 - 1949, jak již bylo řečeno, obsahuje záznamy důležitých událostí a vybraných závažných případů z obvodu stanice. Jedná se o úřední sešit velikosti A3 v černých deskách, nadepsaný názvem stanice, z tiskárny Prvního vydavatelství četnických tiskopisů J. Gusek v Kroměříži. Závodčí Jan Cabejšek, tehdy jediný četník na stanici, počal se záznamy po vzniku Československé republiky v roce 1918. Zpráva o vítězství byla v obci dána najevo bubnováním tehdeším poštmistrem Šeiblem a i četník Jan Cabejšek oslavoval a neopomenul poznamenat, že zdejší český zdejší národ zachoval si v tento uvědomělost, rozvahu a své osvobození oslavil důstojně, aniž by se byl pokoušel o nějakou mstu vůči občanům německé národnosti zde bydlícím. V dalších letech je zaznamenáván například vzestup nového náboženství československého v obci, mobilisace záložních vojnů a gážístů v obci ve dvacátých letech, na jejíž klidný průběh četnictvo dohlíželo. Pravidelně zaznamenáván též průběh voleb, oslav výročí vzniku republiky, oslav narozenin prezidenta osvoboditele, jakož i jiné společenské akce, kde docházelo ke shromažďování a srocování lidu a na které četnictvo dohlíželo. Zaznamenány sociální problémy, chudoba a velká nezaměstnanost v roce 1924, které se též promítly do počtu spáchaných majetkových deliktů a s tím i do činnosti četnictva a například i průběh parcelace dvora německých rytířů v Červené Lhotě a části půdy bělohotského dvora Gustava Riedla v Bílé Lhotě. Četnictvo dokumentovalo též škody při živelných pohromách, zejména při povodni řeky Moravy v červnu 1926 v důsledku dlouhotrvajících dešťů, nebo v prvních měsících roku 1929, které byly poznamenány přívaly sněhu, krutou zimou a silnými nočními mrazy dosahujícími místy až 37 °C pod nulou či krupobitím v červenci 1929, při kterém velikost krup dosahovala velikosti holubích vajec. Významnou a zaznamenání hodnou událostí byly návštěvy, resp. průjezdy československých prezidentů obvodem stanice. Takto v červnu 1929 projížděl Bílou Lhotou za velkého zájmu veškerého lidu prezident osvoboditel T. G. Masaryk, na jehož bezpečnost tehdy v obvodu bdělo 21 soustředěných četníků, a poté v srpnu 1937 i prezident Edvard Beneš, při jehož opakovaném průjezdu v důsledku konaných vojenských cvičení v okrese, v obvodu stanice dohlíželo na veřejný pořádek dokonce 45 četníků. Zaznamenány jsou též vraždy v obvodu stanice, kterých v tehdejší době nebylo málo a pro zajímavost v letech 1933-1935 byly celkem tři. Jsou ale popsány i jiné závažné násilné činy, požáry a další ...

... pokračování příště - druhá část dvoudílného článku bude otištěna v dalším vydání - další informace k četnictvu v okolí, zdroje informací k článku i další historická témata na webu Hradečské paměti www.gotiskovo.webnode.cz - za pozornost děkuje Jirka Gottvald ml. z Hradečné.

Krásné velikonoční svátky

Velikonoce v Arboretu Bílá Lhota

31. 3. 2018 od 10 do 16 hodin

- *pletení velikonočních pomlázek*
- *prodej a ukázky výroby kraslic různou technikou*
- *dílny pro děti s velikonoční tematikou*
- *atrakce pro děti – jízda na koních, opičí dráha, lanovka, střelba z luku a jiné*
- *výroba a prodej dřevěných hraček*
- *zvířátka s mládřaty*
- *občerstvení*

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, www.arboretumbilalhota.cz, tel: 725 460 881

muzeum
VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V OLOMOUCI